

บทที่ ๕

สรุปผลการศึกษา ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีต่ออาหารดัดแปลงพันธุกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีต่ออาหารดัดแปลงพันธุกรรม จำนวน 377 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษา อย่างรายผล และนำเสนอข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัย เชียงใหม่ที่มีต่ออาหารดัดแปลงพันธุกรรม สามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.00 มีอายุระหว่าง 18 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 74.00 ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 และสังกัดสาขาวิชาศรัทธาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 48.80 และร้อยละ 42.70 ตามลำดับ ส่วนใหญ่จะได้รับข้อมูลข่าวสารในเรื่องอาหารดัดแปลงพันธุกรรมจาก สื่อต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 94.20 โดยสื่อนั้น ได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และอินเตอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 81.70, 74.80 และ 40.30 ตามลำดับ

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่ออาหารดัดแปลงพันธุกรรม

1.2.1 องค์ประกอบด้าน ความรู้ ความเข้าใจ

จากการศึกษา พบร้า นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 377 คน มีความรู้ความเข้าใจโดยเฉลี่ย 8.40 คะแนน นับว่ามีความรู้ในระดับน้อย โดยนักศึกษาที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชาศรัทธาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความรู้ในระดับปานกลาง คือมีความรู้ความเข้าใจโดยเฉลี่ย 11.14 ส่วนกลุ่มสาขาวิชาศรัทธาศาสตร์และสุขภาพ สาขาวิชา

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความรู้โดยเฉลี่ย 7.29 และ 5.88 ตามลำดับ นับว่ามีความรู้ในระดับน้อย พนักศึกษาที่ทำการศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 มีความรู้โดยเฉลี่ย 10.73 และชั้นปีที่ 4 มีความรู้โดยเฉลี่ย 10.40 นับว่ามีความรู้ระดับปานกลาง

1.2.2 องค์ประกอบด้านความรู้สึก

พบว่าพนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน มีความรู้สึกชอบต่ออาหารดัดแปรพันธุกรรมทางด้านผลิตภัณฑ์ ในระดับมากเกือบทุกปัจจัยอย่าง ยกเว้น ในด้านอาหารดัดแปรพันธุกรรม ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และไม่ก่อให้เกิดสารพิษในร่างกาย ที่มีความรู้สึกชอบในระดับมากที่สุด และสิ่งนี้ได้รับประทานที่มีความรู้สึกชอบในระดับปานกลาง ส่วนทางด้านราคาและการจัดจำหน่าย พนักศึกษาระดับมีความรู้สึกชอบในระดับมากทุกปัจจัยอย่าง ด้านการส่งเสริมการตลาด ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกชอบในระดับมากเกือบทุกปัจจัยอย่าง ยกเว้นการส่งเสริมการตลาดทางด้านที่บริษัทผู้ผลิตเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกีฬา เท่านั้น อยู่ในระดับปานกลาง

1.2.3 องค์ประกอบด้านพฤติกรรม หรือแนวโน้มในการแสดงออก

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่แน่ใจว่าเคยซื้ออาหารดัดแปรพันธุกรรมหรือไม่ เนื่องจากไม่ทราบว่าอาหารที่ซื้อนั้นเป็นอาหารดัดแปรพันธุกรรม และส่วนใหญ่จะซื้ออาหารดัดแปรพันธุกรรมที่ซุปเปอร์มาร์เก็ตต่าง ๆ ในอนาคตยังไม่แน่ใจว่าจะซื้ออาหารดัดแปรพันธุกรรมหรือไม่ หากซื้อต้องมีการพิจารณา ก่อนการซื้อย่างแน่นอนและอาจจะแนะนำให้ซื้อในซื้ออาหารดัดแปรพันธุกรรม

1.3 ข้อมูลข้อคิดเห็นเกี่ยวกับอาหารดัดแปรพันธุกรรม

ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 74.30 เห็นด้วยกับการติดฉลากผลิตภัณฑ์ที่อาจมีส่วนประกอบของอาหารดัดแปรพันธุกรรม ร้อยละ 0.30 ไม่เห็นด้วย ทั้งนี้ร้อยละ 73.70 เห็นด้วยอย่างยิ่งให้รัฐบาลควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับอาหารดัดแปรพันธุกรรม ให้แก่ประชาชน

1.4 . หัตถศิลป์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีต่ออาหารดัดแปลงพันธุกรรม จำแนกตามอายุ

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่มอายุ มีความรู้สึก เกี่ยวกับอาหารดัดแปลงพันธุกรรมแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์ พบร่วมกันทุกกลุ่ม มีความรู้สึกชอบในระดับมาก ต่อปัจจัยอย่างด้านอาหารดัดแปลงพันธุกรรม มีความหลากหลาย ช่วยเพิ่มสารอาหาร มีอายุการเก็บรักษายาวนาน และตรายึดห้องเป็นที่รู้จัก ยกเว้นปัจจัยด้านรสชาตiorอย กลุ่มที่มีอายุ 21 – 23 ปีและกลุ่มอายุมากกว่า 24 ปี มีความรู้สึกชอบในระดับปานกลาง ตรายึดห้องเป็นที่รู้จัก กลุ่มอายุมากกว่า 24 ปี มีความรู้สึกชอบในระดับมากที่สุด ปัจจัยอย่างด้านการมีคำแนะนำในการบริโภค กลุ่มอายุต่ำกว่า 18 ปี และมากกว่า 24 ปี มีความรู้สึกชอบในระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มที่มีอายุ 21 – 23 ปี และกลุ่มที่มีอายุ 24 ปีขึ้นไป จะมีความรู้สึกชอบในระดับมาก ต่อปัจจัยอย่างด้านไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพกลุ่มอายุต่ำกว่า 18 ปี และกลุ่มอายุ 18 – 20 ปี มีความรู้สึกในระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มที่มีอายุ 21 – 23 ปี และกลุ่มที่มีอายุ 24 ปีขึ้นไป มีความรู้สึกในระดับมาก ปัจจัยอย่างด้านไม่ก่อให้เกิดสารพิษในร่างกาย ทุกกลุ่ม มีความรู้สึกชอบในระดับมาก ยกเว้น กลุ่มที่มีอายุ 21 – 23 ปี ปัจจัยอย่างด้านสีสันน่ารับประทาน ทุกกลุ่ม มีความรู้สึกชอบในระดับปานกลาง ยกเว้นกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 24 ปี ที่มีความรู้สึกชอบในระดับมากที่สุด และปัจจัยอย่างด้านการติดคลາกที่แสดงว่าเป็นอาหารดัดแปลงพันธุกรรม กลุ่มอายุต่ำกว่า 18 ปี และกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 24 ปี มีความรู้สึกชอบในระดับมากที่สุด กลุ่มอายุ 18 – 20 ปี มีความรู้สึกในระดับมาก กลุ่มที่มีอายุ 21 – 23 ปี มีความรู้สึกชอบในระดับปานกลาง

ด้านราคา ทุกกลุ่ม มีความรู้สึกชอบในระดับมาก เกือบทุกปัจจัยอย่าง ยกเว้น กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่มีระดับความชอบมากที่สุด ในปัจจัยอย่างด้าน ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ และราคาไม่แพง นอกจากนี้ยังมีกลุ่มอายุ 24 ปีขึ้นไป ที่มีความรู้สึกชอบในระดับมากที่สุดต่อปัจจัยอย่างด้านราคามหาจะเหมาะสมกับคุณภาพ

ด้านการจัดทำหน่วย ทุกกลุ่มมีความรู้สึกชอบในระดับมาก เกือบทุกปัจจัยย่อของเก็บเงินกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีที่มีระดับความชอบมากที่สุดในปัจจัยอย่างอาหารคัดแปรพันธุกรรม หาซื้อง่าย สะดวก มีการทำหน่วยทั่วไป นอกจากนี้กลุ่มที่มีอายุ 24 ปีขึ้นไป มีความรู้สึกชอบในระดับมากที่สุดต่อปัจจัยอย่างด้านมีการทำหน่วยใกล้ที่ทำงานและใกล้บ้าน หรือที่พักอาศัย

ด้านการส่งเสริมการตลาด ทุกกลุ่มนี้มีความรู้สึกชอบในระดับมาก ต่อปัจจัยย่อของในด้านมีการโฆษณา ทางวิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ และมีการประชาสัมพันธ์ จัดงานแสดงสินค้า ยกเว้นกลุ่มที่มีอายุ 24 ปีขึ้นไป มีความรู้สึกชอบในระดับมากที่สุด ปัจจัยย่อในด้านมีการจัดการส่งเสริมการขาย กลุ่มอายุต่ำกว่า 18 ปีและ กลุ่มอายุ 21 – 23 ปี มีความรู้สึกชอบในระดับปานกลาง ล้วนกลุ่มที่มีอายุ 18 – 20 ปี และกลุ่มที่มีอายุ 24 ปีขึ้นไปมีความรู้สึกชอบในระดับมาก ด้านการเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกีฬา ทุกกลุ่มนี้มีความรู้สึกชอบในระดับมาก ยกเว้น กลุ่มที่มีอายุ 18 – 20 ปี ที่มีความรู้สึกชอบในระดับปานกลาง ด้านพนักงานขายมีความรู้ เกี่ยวกับอาหารคัดแปร พันธุกรรมเป็นอย่างดี สามารถอธิบายประโยชน์ได้ชัดเจน ทุกกลุ่มนี้มีความรู้สึกชอบในระดับมาก ยกเว้นกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่มีความรู้สึกชอบในระดับมากที่สุด

1.5 หัวหน้าคณะนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีต่ออาหารคัดแปรพันธุกรรม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาแต่ละชั้นปี มีความรู้สึกเกี่ยวกับอาหารคัดแปรพันธุกรรมแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์ พนง. ทุกกลุ่มนี้มีความรู้สึกชอบในระดับมาก ต่อปัจจัยย่อของเกือบทุกด้าน ยกเว้น นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 5 ขึ้นไปที่มีความรู้สึกชอบในระดับปานกลาง ต่อปัจจัยย่อด้านการมีอายุการเก็บรักษาอาหาร และมีความรู้สึกชอบในระดับมากที่สุด ต่อความเชื่อว่าอาหารคัดแปรพันธุกรรมไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และไม่ก่อให้เกิดสารพิษในร่างกาย ปัจจัยย่อทางด้านสีสันของอาหารที่น่ารับประทาน กลุ่มที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 – 3 มีความรู้สึกชอบในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 และปีที่ 5 ขึ้นไป มีความรู้สึกชอบในระดับมาก

ด้านราคา พบว่า ทุกกลุ่มมีความรู้สึกชอบในระดับมากเกือบทุกปัจจัยอย่าง ยกเว้น กลุ่มที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 ที่มีความรู้สึกชอบในระดับมากที่สุดทางปัจจัยอย่างด้านอาหารดัดแปลง พันธุกรรมมีราคาเหมาะสมกับคุณภาพและมีป้ายราคาสินค้าติดไว้ด้วย

ด้านการจัดจำหน่าย พบว่า ทุกกลุ่มมีความรู้สึกชอบในระดับมากในทุกปัจจัยอย่างด้าน

ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่าทุกกลุ่มมีความรู้สึกชอบในระดับมากในปัจจัยอย่างด้าน มีการโฆษณา ทางวิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ ด้านมีการประชาสัมพันธ์ จัดงานแสดงสินค้า ยกเว้นกลุ่มที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 ที่มีความรู้สึกชอบในระดับปานกลาง ปัจจัยอย่างทางด้านมีการจัดการส่งเสริมการขาย เช่น การลดราคา ให้ของแถม และเป็นผู้สนับสนุน กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกีฬา ทุกกลุ่มมีความรู้สึกชอบในระดับปานกลาง ยกเว้นกลุ่มที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 ที่มีความรู้สึกชอบในระดับมาก และปัจจัยอย่างในด้านพนักงานขายมีความรู้เกี่ยวกับอาหารดัดแปลงพันธุกรรมเป็นอย่างดี สามารถอธิบายประโยชน์ได้ดี เนื่องจาก ทุกกลุ่ม มีความรู้สึกชอบในระดับมาก ยกเว้นกลุ่มที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 ที่มีความรู้สึกชอบในระดับมากที่สุด

1.6 หัวหน้าศูนย์นักศึกษาฯ จัดทำแบบสอบถามตามแต่ละกลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่มสาขาวิชา มีความรู้สึกเกี่ยวกับอาหารดัดแปลง พันธุกรรมแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์ ทุกกลุ่มมีความรู้สึกชอบในระดับมากเกือบทุกปัจจัยอย่าง ยกเว้น กลุ่มที่สังกัดสาขาวิชาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความรู้สึกชอบในระดับมากที่สุด ต่อปัจจัยอย่างด้านไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ไม่ก่อให้เกิดสารพิษในร่างกาย และมีการติดฉลากที่แสดงว่า เป็นอาหารดัดแปลงพันธุกรรม ส่วนกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความรู้สึกชอบในระดับมากที่สุด ต่อปัจจัยอย่างด้านไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และไม่ก่อให้เกิดสารพิษในร่างกาย และมีความรู้สึกชอบ ในระดับปานกลาง ต่อปัจจัยอย่างด้านสีสันน่ารับประทาน กลุ่มที่สังกัดสาขาวิชานุยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มีความรู้สึกชอบในระดับปานกลาง ต่อปัจจัยอย่างด้านสีสันน่ารับประทาน เช่นเดียวกับ

ด้านราคาและด้านการจัดจำหน่าย พนบฯ ทุกกลุ่มนี้มีความรู้สึกชอบในระดับมาก ต่อทุกปัจจัยบ่งชี้

ด้านการส่งเสริมการตลาด พนบฯ ทุกกลุ่มนี้มีความรู้สึกชอบในระดับมาก เกือบทุกปัจจัยบ่งชี้ ยกเว้น กลุ่มที่สังกัดสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์สุขภาพที่มีความรู้สึกชอบในระดับปานกลางด้านมีการจัดการส่งเสริมการขายและบริษัทผู้ผลิตนั้นเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ส่วนกลุ่มนุյงศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความรู้สึกชอบในระดับปานกลาง ต่อปัจจัยบ่งชี้ ด้านเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ

2. อภิปรายผล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักศึกษาสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ

นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับอาหารตัดแพร์พันธุกรรมในระดับน้อย โดยนักศึกษาที่ทำการศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์และเทคโนโลยี มีระดับความรู้มากกว่านักศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฐิติรัตน์ (2544) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้และทัศนคติของอาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีต่ออาหารตัดแต่งพันธุกรรม ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับอาหารตัดแต่งพันธุกรรมค่อนข้างมาก โดยอาจารย์ที่สังกัดสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์และเทคโนโลยี มีระดับความรู้มากกว่าอาจารย์ที่สังกัดสาขาวิชาอื่น ๆ เนื่องจากว่าความรู้ด้านอาหารตัดแต่งพันธุกรรมมีเนื้อหาที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับลักษณะธรรมชาติของสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์สุขภาพ และสาขาวิชานุยงศาสตร์ และสังคมศาสตร์ และจากผลการศึกษาข้างบนว่า นักศึกษาที่มีการศึกษาต่างกันจะมีระดับความรู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มยุรี (2544) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทัศนคติของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีต่อสิ่งมีชีวิตและผลิตภัณฑ์เบลงพันธุกรรม

2.2 องค์ประกอบด้านความรู้สึก

พบว่านักศึกษามีความรู้สึกชอบในระดับมากต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด เกือบทุกด้าน และไม่มีคิดต่ออาหารดัดแปลงพันธุกรรม ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มยุร (2545) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทัศนคติของลูกค้าร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ ในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่ออาหารดัดแต่งพันธุกรรม ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความเห็นว่า อาหารดัดแต่งพันธุกรรมมีโอกาสทำให้เกิดการแพ้ เป็นมะเร็ง และมีความรู้สึกไม่พอใจ ในเรื่องความรู้ของผู้จัดจำหน่ายและพนักงานขายในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารดัดแต่งพันธุกรรม

2.3 องค์ประกอบด้านพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการแสดงออก

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่แน่ใจว่าเคยซื้ออาหารดัดแปลงพันธุกรรม หรือไม่ เนื่องจากไม่ทราบว่าอาหารที่ซื้อนั้นเป็นอาหารดัดแปลงพันธุกรรม ในอนาคตซึ่งไม่แน่ใจว่า จะซื้ออาหารดัดแปลงพันธุกรรมหรือไม่ หากซื้อต้องมีการพิจารณาถ่องการซื้อย่างแน่นอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มยุร (2545) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทัศนคติของลูกค้าร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่ออาหารดัดแต่งพันธุกรรม นอกจากนี้ผลการศึกษาบ่งพวว่า นักศึกษาเห็นด้วยที่ควรให้มีการติดฉลากของอาหารที่มีประกอบของอาหารดัดแปลงพันธุกรรม และรู้ขบวนการเผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้องให้กับประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภูติรัตน์ (2544) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้และทัศนคติของอาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีต่อ อาหารดัดแต่งพันธุกรรม

3. ข้อค้นพบ

จากการศึกษาทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีต่ออาหารดัดแปลงพันธุกรรม มีข้อค้นพบ ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาหารดัดแปลงพันธุกรรม ค่อนข้างน้อย แต่เป็นความเข้าใจที่ถูกต้อง
2. ผู้ตอบแบบสอบถามบางกลุ่ม ไม่มีความรู้มากพอเกี่ยวกับอาหารดัดแปลงพันธุกรรม เช่น ไม่ทราบความหมายของอาหารดัดแปลงพันธุกรรม ไม่ทราบประโยชน์ของอาหารดัดแปลงพันธุกรรม

3. ปัจจัยทางด้านการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบวันนักศึกษาที่มีการศึกษาต่างกัน ห้องด้านกลุ่มวิชาที่ศึกษาและชั้นปีที่ศึกษา จะมีระดับความรู้ที่แตกต่างกัน

4. สื่อที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้มากที่สุด คือ โทรทัศน์ รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ และอินเตอร์เน็ต ตามลำดับ

5. ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความเห็นด้วยกับการให้ผู้ผลิตติดฉลากของอาหารที่มีส่วนประกอบของอาหารดัดแปลงพันธุกรรม

4. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องหัศนศิลป์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีต่ออาหารดัดแปลงพันธุกรรม ผู้ทำการศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ควรจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาหารดัดแปลงพันธุกรรม ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการ การทำแผ่นพับ เอกสาร หนังสือ เพย์เพร์ ข่าวสารที่ทันสมัย แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อจะได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอาหารดัดแปลงพันธุกรรม

2. ควรมีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับอาหารดัดแปลงพันธุกรรมให้ถี่ถ้วน เช่น การจัดหลักสูตรการเรียนรู้เกี่ยวกับอาหารดัดแปลงพันธุกรรมผ่านระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต และควรเพิ่มเนื้อหาเรื่องอาหารดัดแปลงพันธุกรรมไว้ในวิชาที่เรียนและหลักสูตรที่เกี่ยวข้องในระดับการศึกษาต่าง ๆ ด้วย

3. รัฐบาลควรสนับสนุนด้านงบประมาณและเร่งสร้างผลงานวิจัยเกี่ยวกับอาหารดัดแปลงพันธุกรรมให้มากขึ้น โดยจัดในลักษณะแบบบูรณาการเพื่อเป็นประโยชน์กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป

4. ควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาหารดัดแปลงพันธุกรรม โดยหน่วยงานต่าง ๆ แก่ประชาชน ผ่านสื่อที่มีอิทธิพลและสามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึง เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

5. ผู้ประกอบการควรติดฉลากอาหารทุกประเภทที่มีส่วนประกอบของอาหารดัดแปลงพันธุกรรมและควรจะเลือกจำหน่ายอาหารดัดแปลงพันธุกรรมที่พัฒนามาเพื่อเป็นอาหารที่มีคุณประโยชน์ทางโภชนาการสูงแก่ผู้บริโภคเท่านั้น